Livsglede

Norsk verdenssensasjon

MOMENTUM NYTT 1/2002
MOMENTUM
FORENINGEN FOR ARM- OG
BENPROTESEBRUKERE
WWW.MOMENTUM.NU
INFO@MOMENTUM.NU

MOMENTUM*nytt nr. 1/2002*

Utgiver: MOMENTUM,
Grinistubben 6, 1359 Eiksmarka.
Utkommer 4 ganger årlig.

Layout og sats: Anita Baastad
Trykk: Wisa Grafisk as

Styret:
Styreleder: Nils-Odd Tønnevold
tlf.: 22 44 87 97
E-post nils@connectum.no
fax: 22 44 33 19

Nestleder: Helge Borgevad
tlf.: 32 85 64 26
E-post helge.borgevad@c2i.net

Redaktør:
Anita Baastad
tlf.: 67 14 79 42
E-post info@momentum.nu

Styremedlem: Kristin Lesser
tlf.: 22 29 71 75
E-post fred.lesser@c2i.net

Styremedlem: Geir Liang
tlf.: 72 83 47 47
E-post liangdoc@sensewave.com

Styremedlem: Tor Dalsheim
tlf.: 61 29 56 29
E-post tor.dal@frisurf.no

Styremedlem: Svein Resell
tlf.: 92 29 42 88
E-post svein.resell@intercomp.no

Internett:
http://www.momentum.nu

Årskontingent:
- Hovedmedlemskap for protesebrukere kr. 200.-
- Støttemedlemskap for pårørende og fagfolk kr. 100.-
- Støttemedlemskap bedrift kr. 500.-.

Gaver mottas med takk!

Annonser:
Vennligst kontakt
Nils-Odd Tønnevold tlf. 22 44 87 97,
faks 22 44 33 19 eller nils@connectum.no
for nærmere informasjon.

Bankforbindelse:
BNbank, kontonr. 9235.17.01406

Nils-Odd Tønnevold
Styreleder

Anita Baastad
Redaktør

Kjære Leser

Den positive mottakelsen utstillingen ”Livsglede” med de sprudlende fotografiene av glade protesebrukere med glimt i øyet, som fotograf Dag Thorenfeldt har tatt, går en seiersgang over hele Norge. Overalt hvor den vises mottar den stor oppslutning og pressedekning i aviser og på TV. Etter at utstillingen ble vist i Oslo, har den vært innom Trondheim, Fredrikstad, Lillehammer og Hamar og er nå tilbake for å vises i Oslo igjen før turen går videre til Tromsø, Bergen, Drammen osv. osv.

Utstillingen ”Livsglede” minner oss om hvor viktig det er å sette fokus på humør og livslyst. Vår nye informasjonsbrosjyre ligger vedlagt dette nummeret av Momentumnytt. På forsiden av brosjyren står det ”Et godt liv forlenger latteren”.

Selv om hverdagen innimellom kan være grå og preges av bølgedaler for alle mennesker, uavhengig av om man er helt frisk eller har noen skavanker, er det viktig ikke å synke ned i selvmedlidenhet (selv om det kan være fristende noen ganger), men glede seg over de gode øyeblikkene. Hvis vi ser etter er det nesten alltid noen lyspunkter i tilværelsen, noe eller noen å glede seg over.

La oss i tiden fremover glede oss med hverandre over at dagene blir lengre og lysere og at vi på ny kan se frem til en ny vår og en ny sommer. Og ikke minst, mange møter med mennesker som varmer. Vi vil oppfordre deg til bruke enhver anledning til å glede noen. Eller for å si det på en annen måte – SPRE LIVSGLEDE!

Hjertelig velkommen på vårens arrangementer – følg med i postkassen for mer informasjon!

Aktuelle tema & reportasjer

Juletreff på Sohies Minde	s.	4-5
Livsglede inntok Trondheim 6.12.01	s.	6
Buskerud Teknisk Ortopedi AS	s.	8-9
Seiersgang for Livsglede - reportasje fra Fredrikstad	s.	10-11
Norsk Verdenssensasjon	s.	13-15
Et møte med Anna Moltke-Hansen	s.	16-17
Fortsettelse - Seiersgang for Livsglede - Fredrikstad	s.	18
Endringer i Folketrygden	s.	19
Gangskolen Østfold/Fredrikstad Sykehus	s.	20-21

Faste spalter

Leserne har ordet	s.	23
Et godt liv forlenger latteren	s.	25
English Summary	s.	27

"Når jeg blir stor…
vil jeg bli brannmann!"

"Andy er min lille villmann, fra tidlig om morgenen til sent på kvelden holder han på, ingenting kan stoppe ham. Det er flott å se ham hoppe og løpe. Han snur seg på femøringen med sitt (kick-board) uten å tenke seg om. Andy forteller til meg at han vil bli brannmann når han blir stor akkurat som sin far. Takket være College Park tror jeg han en dag kommer til å bli en kjempebra brannmann. Som Andys foreldre er vi takknemlige for Andys TruPer™ fot fra College Park som holder ham fokusert på de positive sidene av livet sitt heller enn de negative. TruPer™ foten gir ham ubegrensede muligheter."

Gordon Digby (far til Andy)

Andy har fått amputert beina. Til tross for det er han en svært aktiv krabat, som bruker College Park TruPer™ hver dag. Mens mye kommer til å forandre seg etterhvert som han vokser opp, vil TruPer™ være der hver dag og med ham hvert steg på hans vei.

Technology for the human race™

For mer informasjon kontakt din ortopediingeniør eller Steinar Knutsen, Erimed, tlf 91 68 62 72, e-post: steiknut@online.no

TRUPER

erimed

"Juletreffet 2001"

... fant sted 11. desember på Carl Ole Laaders initiativ. 62 deltakere - brukere, helsepersonell, fagfolk og sympatisører fikk med seg

- ***Utstilling av anti-kverte proteser***
- ***Fotoutstillingen "Livs-glede"***
- ***Muligheter for å vinne JULEKURV med masse "snadder" i***
- ***Muligheter for å stifte nye bekjentskaper***

Carl Ole Laader, leder av LFA, Oslo og Akershus, sto i døren med "kollekt-bøsse" og viste gjestene veien til festsa-len. Da de siste var på plass ønsket han alle hjertelig VELKOMMEN og leste opp noe av kveldens program:

- *Anne-Grethe serverer julegløgg – mens denne fortæres kan fotoutstillingen "Livsglede" fra MOMENTUM og den historiske Protese-utstillingen fra Sophies Minde betraktes*
- *Håkon Jensen, avdelingssjef på Sophies Minde åpner møtet og vil fortelle om historien bak Sophies Minde, utvikling og fremtid*
- *Julesnitter med nogo attåt!*
- *Utlodning med ulike gevinster*
- *Nils-Odd Tønnevold, MOMENTUMs leder avslutter kvelden og sørger for at loka-let blir tømt i rolige former*

og ga deretter ordet til **Nils-Odd Tønnevold** som fortalte om utstillingen Livsglede. Dette er skjedd så langt

- åpningen av HKH Märtha Louise 4. oktober
- deretter et kort opphold på Akers Sykehus
- Trondheim uken før
- og nå til Sophies Minde

Alle stedene spredde utstillingen LIVS-GLEDE, også blant FOLK FLEST, og ikke bare blant protesebrukere, på-rørende og involvert helsepersonell. Livsglede er viktig for alle mennesker. "Ved å vinkle det hele positivt bidrar vi samtidig til å bryte ned barrierer slik at folk som ikke feiler noe først og fremst ser livsglade hele mennesker. Vi er litt gale, men vi har det veldig gøy! Vi er ikke noe B-lag til tross for at vi mangler noe. "Prima, sekunda ikke", for å sitere Bør Børson jr. i Falkbergets roman med samme tittel. Eller for å sitere Confusius: "det er bedre å tenne et lys, enn å forbanne mørket! "

Ort.tek. Per Bjørge,

ansatt på Sophies Minde, presen-terte opphavsman-nen til den historiske Pro-teseustillingen, nemlig ÆRES-MEDLEMMET av Norsk Ortopediingeniør-forening og innehaver av Kongens for-tjeneste medalje,

Frank Pedersen som var ansatt på Sophies Minde fra 1947 til 87. Han forsto tidlig at de fotograferte prote-sene ville bli av his-torisk verdi og be-gynte å samle på dem. Per Bjørge opp-fordret samtlige om å holde ører og øyner åpne når de var i loft og kjeller. Kom de over noen gamle proteser, var det bare å ringe.

Håkon Jensen ga en kort inn-føring om den opprinnelig historien til Sop-hies Minde og den bygningen vi satt i. En del av den står omtalt i forrige nummer av MOMENTUM*nytt*. Tenk bygningen var tiltenkt ølproduksjon av alle ting!

Og så ble det servert deilige snitter og drikke. Og så kom utlodningen. Du verden hvor fort tiden går i hyggelig lag! Før vi visste ordet av det var det tid for Takk for maten tale også den holdt av Nils-Odd Tønnevold.

"Kjære alle sammen.
Det er så mange glade, hyggelige, flinke og vakre mennesker her i kveld at det er nesten for mye av det gode. Akkurat DET er det mitt privilegium å takke for. Det er takket være dere at dette har blitt en slik hyggelig kveld, med god mat og godt selskap. Det er likevel noen jeg vil takke spesielt. Først - takk også til Össur Nordic og Terje Eintveit for at du er her og takk for sponsing av mat og drikke." Under varm applaus ble blomsterbukett overrakt.

Av Anita Baastad

Sophies Mindes "Kuriositeter"

Utstillingen av de antikverte protesene var meget interessant. På bordet lå håndskrevet journal og redskaper og Frank Pedersen fortalte om mennes-kene som hadde brukt to av protesene.

Frank Pedersen

Protese nr. 1

En bygdesnekker i Hemsedal laget den sorte protesen til en kvinne som hadde tuberkler i leggbenet. Kneskålen hennes hvilte på en pute i bunnen mens resten av benet stakk bakover. Kvinnen var vel 60 år og arbeidet som vaktmester på skolen i bygda. Hun måket snø og holdt skoleveien åpen. Hun klarte seg utmerket, men så var det at et team fra Statens Attføringsinstitutt hentet henne ned til Oslo. Der ble hun låramputert og fikk livet ødelagt p.g.a. sterk nedsatt bevegelighet.

Protese nr. 2

Protesen var bundet sammen med ståltråd og tilhørte en bonde fra Jæren. I 15 år hadde han drevet gårdsbruk med den protesen. Da han fikk den nye protesen så han på den og sa: "Den er all right", tok den på seg og forsvant. Han kom aldri tilbake for etterjustering.

Redskap Nr. 3

Redskapet med krok er en skavekniv, et verktøy for å hule ut lårhylser og ble brukt før man gikk over til fresing.

Redskap nr. 4

Det lange verktøyet er en kniv til å forme treproteser og gipsarbeider.

Av Anita Baastad

Livsglede

inntok Trondheim 6.12.01

... og ca. hundre mennesker møtte opp på Pirsenteret for å bivåne utstillingen.

Fra v. Ola By Rise, Olav Huseby, Svein Sivertsen, Geir Liang og Nils-Odd Tønnevold

Kveldens "trekkplaster" og gjestetaler, Rosenborgtrener, Ola By Rise, startet sitt korte foredrag med å slå ydmykt fast at han syntes det var et stort sprang fra å tale til godt betalte og "bortskjemte" fotballspillere til kveldens forsamling der de fleste bar synlige merker på at livet ikke alltid hadde fart lett med dem. Han poengterte at det ikke bare kommer an på hvordan man **har** det, men også på hvordan man **tar** det. For å illustrere dette poenget, brukte han et sitat av filosofen Confucius, som på 14/1500-tallet sa: "Det er bedre å tenne et lys, enn å forbanne mørket…" Stort bedre kan man neppe knytte utstillingen til Momentums egen drivkraft og identitet/image. Attpåtil benyttet han anledningen til å befeste sitt sosiale engasjement med å tegne støttemedlemskap i Momentum.

Momentums leder Nils-Odd Tønnevold leverte en poengtert kortversjon av sitt foredrag på Rikshospitalet, hvor han knyttet utstillingens hovedbudskap til Momentums image. Tønnevold beviste med dette innlegget sin forfelighet som en meget rutinert foredragsholder, da han med stor overbevisning klarte å få frem hovedpoengene komplementert av Ola By Rises foredrag på 4-5 min.

Rosende ord både til Momentum og Dag Thorenfeldt ble det også fra Leder for Helseutvalget i Sør-Trøndelag Fylke, Olav Huseby. Han utmerket seg med mer engasjement og mer kortfattede vendinger, enn vi er vant med fra politikerfronten.

Til slutt kan man knapt få fullrost kveldens hovedarrangør, leder for "Trøndelag Ortopediske verksted", Svein Sivertsen. Hva denne mannen hadde fått til av praktfullt lokale, logistikk og bevertning! Aller mest gledet dog hans tale, hvor han med sjarmerende romsdalsdialekt til fulle viste seg som en mann med visjoner for fagutvikling og ledelse innenfor sitt eget fagfelt, til brukernes beste. Her trakk han også frem Momentums betydning for **brukermedvirkning**, som sentralt element i forbedringen av tjenesteytelser. Det er bare å bøye seg i støvet for en slik kapasitet! Tusen takk for arrangementet og engasjementet Svein!

Da skulle ingen være glemt, bortsett fra å nevne at undertegnede, som i egenskap av styremedlem i Momentum, lege og protesebruker, var møteleder for den talende forsamling.

Av Geir Liang

Svårt att välja proteskomponenter?

Vi kan hjälpa er med detta problem...

PREMIER system

Producerat för högsta uthållighet och flexibilitet
Testat upp till 125kg

ECO™ system

Ett komplett och flexibelt komponent system, till ett rimligare pris
Testat upp till 100kg

Ortho Europe - erbjuder innovativa produkter av högsta kvalitet. Vi använder oss av det senaste inom material, teknik och design - till ett konkurrenskraftigt pris

Saknar ni en produktplansch? Ta kontakt med oss på Ortho Europe AB

ORTHOEUROPE
TEKNOLOGI FÖR LIVET...

ORTHO EUROPE AB • Rubanksgatan 9 • 741 71 Knivsta • Sverige
Telephone: +46 (0) 18 34 92 91 • Fax: +46 (0) 18 34 92 90 • Email: helge.orthoeurope@telia.com
www.ortho-europe.com

De gode hjelperne på

BUSKERUD TEKNISK ORTOPEDI AS

...driver senter for Ortopediske hjelpemidler i Vinkelveien 2, Drammen og leverer:

- **Proteser**
- **Korsetter**
- **Ortopediske sko**
- **Løpsinnlegg**
- **Ortoser**
- **Fotsenger *og***
- **Såler**

På samme adresse ligger også Ortopediklinikken AS med spesialister i generell og ortopedisk kirurgi.

Buskerud Teknisk Ortopedi AS (BTO) ble etablert i 1990 og betjener Kongsberg Sykehus, Ringerike Sykehus og Hallingdal Sjukestugu samt en rekke institusjoner og flere enkeltpersoner i og utenom Buskerud fylke. Fylket med sine 21 kommuner og innbyggertall på ca. 250 000, spredt over 14 927 kvadratkilometer, ligger omgitt av 5 andre fylker ; Sogn og Fjordane, Oppland, Telemark, Vestfold og Akershus og de geografiske avstan-

Drammen

I resepsjonen sitter Beathe og Mona

På veien opp til administrasjonen kan man nyte et litografi av Tove Strømme

Mona og Lill i administrasjonsskranken i 2. etasje

Ortopediingeniør Karl-Tomas Lyngroth og undertegnede samarbeider om et optimalt resultat og så er det at fotografen kommer og forstyrrer

I et av prøverommene henger dette Munch-bildet. Det var til stor glede for undertegnede da hun ventet på at protesene skulle bli ferdigjustert før kosmetikken ble lagt på.

dene er store. Det blir mye reising for de ansatte.

BTO er opptatt av å bidra til at personer med permanente skader skal få en optimal hverdag og givende fritid. Derfor står øverst på ønskelisten flere ortopediingeniører, slik at nettopp dette kan skje, og BTO er dessuten flinke til å informere brukerne om alt nytt som skjer på protesefronten.

Med engang man kommer innenfor døren til BTO kjenner man en vennlig atmosfære. Hyggelig resepsjonsdame, lyse vennlige farger pluss visdomsord og kunst på veggene. "Å forstå alt er å tilgi alt"! " … hva nytter det med skuddsikker vest, når døden kommer fra hjertet". "Av og til møter jeg et menneske som skremmer meg fordi hans liv har forløpt som planlagt" er tre av de visdomskorn som står på bildet i tredje spalte på forrige side.

Av Anita Baastad

Ortopeditekniker Børre Tørhaug ivrig opptatt med å støpe en lårprotese

Et par omganger til med "trekkern" - og vi får det til sier Karl-Tomas med glimt i øyet

Jammen så fikk vi det til! Du verden! Dette skal bli spennende

Fysioterapeut Trygve Rindal og ordfører Ole Haabeth

Styremedlem Kristin Lesser loser de fremmøtte trygt gjennom den stilfulle åpningsseremonien

Seiersgang for "Livsglede"

AV VIDAR ALFARNES

FREDRIKSTAD: Fotoutstillingen "Livsglede" går som en farsott over landet. De to første ukene av mars var det folket i Fredrikstad som hadde gleden av å ha Dag Thorenfeldts grensesprengende bilder i sin midte. Strategisk plassert i byhallen i det nye rådhuset.

- Så langt er bildene vist på Rikshospitalet, Aker sykehus, Sophies Minde og i Trondheim. Etter at utstillingen i Fredrikstad er over, står Lillehammer, Hamar, Bergen, Tromsø og Drammen for tur. Målet er at vi skal nå ut til flest mulig. Slik at vi kan ufarliggjøre det å bruke proteser, og ikke minst vise at livet så absolutt går videre etter en amputasjon eller to, sa jenta som også gir mye av seg selv i den humoristiske og glade bildeserien til Thorenfeldt.

Sjeffysioterapeut på Sykehuset Østfold Fredrikstad, Laila Brøndbo talte varmt om Gangskolen som nylig er blitt opprettet i Plankebyen. Og om hvor inspirerende det er å få en utstilling som "Livsglede" til Rådhuset. - Bildene viser at det nytter, sa hun.

Ortopediingeniør Tormod Iuell fortalte at det hvert år er så mange som mellom 50 og 60 personer i Østfold som må foreta en eller

Den eksotiske frukten kommunen stilte opp med smakte Laila Brøndbo, Ole Haabeth og Trygve Rindal fortreffelig

Et helt uventet møte. Kristine Lesser møter sin protesemaker Atle Karlsen som har tatt med seg sin kjæreste for å se LIVSGLEDE

Bjørg Jonsrud Western og sønnen Simen på elleve år

Inger Kristiansen og Inger Karlsen sammen med datteren Heidi

Jan Arne Ruud - De fremmøtte fulgte godt med under ordfører Ole Haabeths åpningstale.

Ordfører Ole Haabeth og Rådmann Kåre Thoresen

annen form for amputasjon.
- Til daglig er det ingen som ser dem. Med klær på ser de jo ut akkurat som meg eller deg. Denne utstillingen kan kanskje få oss til å tenke over at protesebrukerne er der ute.

Velvalgte ord

Ordfører Ole Haabeths tale gjengis her i sin helhet:
- Det er to grunner til at jeg har gledet meg til denne seansen. For det første er dette selve debuten for den flotte byhallen vår som utstillingslokale. For det andre er dette en svært spesiell, og ikke minst viktig utstilling. En som allerede i navnet tilkjennegir hva den er, og hva den ønsker å oppnå. Etter å ha sett bildene er jeg overbevist om at den oppnår nettopp det. Å spre livsglede til oss som har alle lemmer i behold. Og ikke minst til dem som har vært så uheldige å miste noe av sin egen kropp. På tross av den gleden og det humøret som lyser ut av bildene, tror jeg ikke at disse menneskene har hatt like lett for å holde oppe humør og livslyst hele tiden. De har nok hatt sine sorgreaksjoner, for de tap de har opplevd. Men de viser oss at det er mulig å komme igjennom en sorg, og at livet så avgjort har verdi på tross av tapet. Det er en viktig utstilling for dem som relativt nylig er blitt skadet, og som i sine prosesser ikke er kommet så langt som personene på bildene. Og for dem som er midt i en tøff opptreningsperiode. Utstillingen er kanskje like viktig for alle oss andre. Den livsbejaelsen og det humøret som bildene formidler, tror jeg ikke noen kan være upåvirket av. Det er derfor svært hyggelig å kunne ønske utstillingen velkommen til Fredrikstad. Herved erklærer jeg utstillingen "Livsglede" for åpnet.

Går på med freidig mot

En av dem som hadde funnet veien til utstillingen, var godt voksne Inger Karlsen. Fra rullestolen fulgte hun seremonien, og kunne etterpå ta til seg av frukter og forfriskninger mens praten gikk livlig.
- Jeg måtte ta høyrefoten i 1990. Etter litt startvansker, har det i grunnen gått over all forventning. Med god hjelp fra døtre og svigersønner, har jeg fått være med på mye rart, forteller Inger.

fortsetter side 18

Ort.ing. Tormod Iull

Tormod Iull, Trygve Rindal og Helge Borgevad

Kari Jansen

Otto Bock
HEALTHCARE

Kompositprodukter

Advantage DP

- Låg vikt: 370 g (storlek. 27)
- PU-element ger stötdämpning vid hälisättning och multiaxial funktion
- Pylonen möjliggör max. ± 8° torsion
- Klackhöjd: 9 eller 19 mm.
- Lägsta bygghöjd:165 mm
- Storlekar: 22 - 30 cm

Luxon Max

- Delat fotblad ger dämpad hälisättning med ökad pro- och supinationsfunktion
- Luxon ger en hög stötdämpning
- Multiaxial funktion i samtliga plan
- Klackhöjd: 13 mm.
- Lägsta bygghöjd: 75 mm*
- Storlekar: 22 - 30 cm

Chopart

- Vid försörjning av Chopart-amputationer för alla aktivitetsnivåer
- Komplett kit för direkt anslutning till proteshylsan
- Energilagrande funktion
- Klackhöjd: 0 - 45 mm / 6 varianter.
- Lägsta bygghöjd: 19 mm
- Storlekar: 13 - 30 cm

Lo Rider

- Idealisk vid försörjning av Symes-amputationer för alla aktivitetsnivåer
- Låg vikt: 275 g
- Hög energilagring
- Dynamisk stegavveckling
- Klackhöjd: 9 mm.
- Lägsta bygghöjd: 51 mm*
- Storlekar: 22 - 30 cm

* mått vid användning av ingjutningsadapter 4R41

Otto Bock Norge • Tel. 22 74 05 10 • GSM 90 98 29 92
Fax 22 74 06 05 • e-mail: bjergsrud@ottobock.se

Springlite

QUALITY FOR LIFE

Otto Bock Scandinavia AB • Box 623 • SE-601 14 Norrköping • Sverige • Tel +46 (0)11 280600 • Fax +46 (0)11 312005
e-mail: info@ottobock.se • Internet: www.ottobock.se

© Otto Bock · 646S1=8.01S CR-v08.02

Norsk Verdenssensasjon

Se hva vi kan - jeg og min arm!

Heve

Senke

Rett fram

NORSK VERDENSSENSASJON

gir nytt håp for armamputerte

Av Nils-Odd Tønnevold

Armprotesebrukere går nå en lysere fremtid i møte. Ortopediingeniør Tomm Kristensen har funnet opp en banebrytende nyhet som kan gi nytt håp for mange. Her bringer Momentum deg den banebrytende nyheten.

Vanskelig å styre tradisjonell overarmsprotese

"Bransjen har slitt med å lage en god og funksjonell protesehylsetilpasning til overarmsamputerte. Inntil nå har protesehylsen delvis omsluttet skulderpartiet og man har vært avhengig av seletøy for å feste protesen. Dette medfører redusert bevegelighet og mange brukere opplever ubehag på grunn av seletøyet. Vi har utstyrt noen protesebrukere med silikonhylser som kan rulles på, men mange overarmsamputerte finner det vanskelig å ta den på og av seg. Dessuten blir det ofte "sig" i bløtdelene", uttaler Tomm Kristensen, daglig leder ved Norsk Teknisk Ortopedi AS (NTO) på Hamar.

Teamet

Med bakgrunn i en oppfinnelse utviklet av Tomm Kristensen, har et tverrfaglig miljø arbeidet målrettet i to år for å realisere ideen om en festemetode som gir bedre styring

av protesen. ***Teamet*** består av (f.v.) ort.ing. Svein Sivertsen, Trøndelag Ortopediske Verksted, overlege Eivind Witsøe, St. Olavs Hospital, ort.ing. Tomm Kristensen, (NOT). Professor i ort. kir. Pål Benum, St. Olavs Hospital (tidl. Regionsykehuset i Trondheim) og siv. ing. Sten Kvanvik fra Cypromed AS var ikke til stede da bildet ble tatt.

For og imot

"For å få en armprotese til å gi brukeren best mulig funksjon er man avhenging av en protesehylse som gir god forankring mellom protese og armstump. Vi har utviklet en helt ny tilnærming til dette hvor man gjennom et enkelt inngrep opererer inn et titanimplantat i stumpen. Før operasjonen foretar ortopeden en CT skanning av stumpen for å kartlegge optimal størrelse og fasong på titanimplantatet. Ortopeden åpner stumpen og sementerer titanprotesen fast i rørknokkelen. Deretter syes stumpen igjen slik at man oppnår et lukket system, ingen ting stikker ut gjennom huden. Selve operasjonen tar ca. en time og stingene kan fjernes etter 10-15 dager. Stumpen er fullt restituert etter ca. fire uker. Fordelen med titanimplantatet er at man får en tydeligere form på amputasjonstumpen. Dermed blir forankringen arm/hylse bedre, rotasjonen mindre, bevegeligheten og styringen av protesen bedre. Dessuten elimineres behovet for seletøy og svetteproblemene reduseres", sier Professor Pål Benum ved St. Olavs Hospital.

"Som ved alle andre operasjoner er det en viss risiko for infeksjon og for at implantatet over tid kan løsne, men det anses som lite sannsynlig i denne sammenheng. Vi har betydelig erfaring med å operere inn titanimplantater og dette implantatet utsettes for vesentlig mindre krefter enn eksempelvis en hofteleddsprotese", uttaler Benum.

Fornøyd bruker

Overarmsamputert Alf Verpe fikk operert inn en slikt implantat for seks måneder siden og er svært godt fornøyd med den økte kontrollen han har over protesen sin. På bildet i neste spalte demonstrerer Alf bevegeligheten med protesen. Uten store anstrengelser løfter han protesen over hodet, noe han ikke kunne gjøre tidligere.

”Jeg har fått en vesentlig bedre bevegelighet med protesen enn tidligere. Og så er det deilig å slippe seletøy. Det er en stor fordel, spesielt på sommeren da varmen gav meg problemer i form av gnagsår pga. seletøyet. Det var perioder jeg ikke kunne benytte protesen for at såret skulle få gro. Dessuten kan jeg belaste stumpenden uten at jeg kjenner noe som helst ubehag. Det kunne jeg ikke før operasjonen. Med de fordelene dette konseptet medfører vil jeg absolutt anbefale dette til andre overarmsamputerte. Risikoen og innsatsen er liten i forhold til gevinsten, synes nå jeg”, forklarer Alf Verpe.

Fremtiden

Sten Kvanvik forteller at man har innlevert patentsøknad og det nå arbeides med å utvikle et tilsvarende konsept for låramputerte. Vi har bestemt at det skal gjøres et implatat før Påsken 2003. Vi etablerer derfor et femurteam bestående av de beste på femuramputasjoner.

Vi i MOMENTUMs redaksjon synes dette er spennende. Har du spørsmål om dette kan du kontakte Tomm Kristensen, Norsk Teknisk Ortopedi AS, tlf. 62 57 44 44, Svein Sivertsen, Trøndelag Ortopediske Verksted, tlf. 73 86 88 32 eller overlege Eivind Witsøe, St. Olavs Hospital, tlf. 73 86 80 00.

Bildeserien 1 til 4 viser hvor lett det er å få av seg armen når man ikke har det tungvinte seletøyet på seg (fig. 1) - og det er takket være titanimplantatet (fig.2)

Fig. 1

Fig. 2

Et møte med Anna Moltke-Hansen

– hun er ingen hvilken som helst 84 åring. Pga amputasjonen av venstre legg for ca. fire år siden har hun vist et helt enestående livsmot og evne til omstilling og er til stor inspirasjon for andre i tilsvarende situasjon.

Anna med Likemannsbrosjyren i hendene. Hun er faktisk en av Livsglederne i den

Et rikt og spennende liv

Anna er født i 1917 mens spanskesyken herjet her hjemme og første verdenskrig red Europa som en mare. Hun var 23 år da krigen brøt ut i Norge. Et drama hun husker svært godt. Hun sto på Drammensveien 9. april 1940 og så tyskerne marsjere mot byen. Jubelvåren 1945 tok hun sykkelen og syklet opp til Frogner plass. Hun beskriver det som en fantastisk opplevelse den gleden hun følte da tyskerne var vekk igjen.

Yrkesmessig har hun også hatt et spennende liv. Hun utdannet seg som sekretær på Handelsgym i Drammen og sekretærskole i London hvor hun gikk et år. I 20 år hadde hun ansvaret for utenlandskorrespondansen i et firma før hun begynte hos Hans Høegh i Høegh Blomster. Vi drev med import av blomster fra Columbia til Europa. Der ble hun i 15 år. På grunn av for høyt blodtrykk gikk hun av med pensjon tre år før tiden, men jobbet halv dag på Kunstindustrimuseet og var der i mange år. Da hun virkelig ble pensjonist begynte hun å jobbe på Frammuseet hver sommer frem til hun fyllte 79 år. Det var veldig koselig. Hun blir stadig buden til alt som foregår – bl.a. hyggelige juleselskaper.

Anna sier om sitt liv – ”Jeg har hatt det godt. Jeg har stor familie. Vi var 4 søsken. To brødre og to søstre. Fortsatt har jeg en søster og en bror som lever. Vi ser hverandre ofte. For tiden ser jeg min søster annenhver dag fordi hun bor like i nærheten av Sjømennenes Helseheim hvor jeg rekreerer akkurat nå på grunn av en ryggskade jeg pådro meg tidligere i sommer. Jeg er veldig heldig. Har hatt mange gode venner og venninner og har hatt gleden av å kunne hjelpe andre. Det har vært veldig hyggelig. Jeg har vært så frisk at jeg har kunnet det. Jeg har vært veldig heldig med jobbene mine. Heldig med familien min har jeg også vært”.

Motgangen kom sent, men kraftig

- Anna hvordan opplevet du det å miste benet ditt?

- Ett år før fikk jeg veldig vondt. Intenst vondt. Jeg fikk blodpropp i leggen. Jeg husker jeg våknet opp en natt og så på det og tenkte ”Hvorfor skal det gjøre så vondt det lille der?” Jeg visste ikke da at det var blodpropp. Jeg kom meg til lege da og han skjønte det vel, men han sa: ”Du må ikke få sår!” Men det fikk jeg jo selvfølgelig. Jeg gikk

med sår på benet ½ år og hadde forferdelige smerter. Jeg måtte sitte i en stol om natten. Jeg foretrakk dette for jeg greide ikke å legge meg. Slik levet jeg det siste halve året, så kom jeg på hudavdelingen på Ullevål. Der måtte jeg ta benet noen dager etter. Men jeg var glad kan du si på en måte at jeg fikk benet vekk da. For jeg ble kvitt smertene.

- Var det en befrielse å få fjernet benet?

- Ja, det var en befrielse. Så fikk jeg gule "kokker" som gjorde at jeg ikke kunne gå. Jeg satt i rullestol hjemme og fikk hjemmesykepleierske hver eneste dag. Men det tok veldig lang tid innen jeg fikk protesen. 1 ½ år etter operasjonen. Det tok meg et år før jeg lærte meg å gå ordentlig.

- Du hadde lært deg å gå før hvis det ikke hadde vært for de "kokkene"?

- Ja, det hadde jeg. Jeg kunne ikke bruke protese p.g.a. sårene.

- Har du noen fantomsmerter?

- Ja, det har jeg vel nesten hver eneste dag. Jeg kjenner nå tærne der nede hele tiden. Mulig det er enkelte værsorter som gjør det verre enn andre. Jeg har lest i "boken" at det hjelper å skifte stilling.

- Gjør det det?

- Ja, jeg synes det hjelper.

- Har du noe spesielt du kanskje kunne ha lyst til å fortelle om?

- Ja, jeg er glad i mennesker. Det er veldig viktig at man er glad i mennesker – at man ikke bare tenker på seg selv. En selv betyr så veldig lite. Det å få lov til å gjøre noe for andre. Det har hjulpet meg hele tiden. Det å kunne be folk. Nå kan jeg ikke hjelpe noen i den forstand – annet enn at jeg kan be noen hjem til meg. Før var jeg jo veldig mye på jobben. I kjelleren, 9. april, traff jeg en jødinne som bodde i samme gård som meg. Hun var 17 år eldre enn meg. Hun trengte mye hjelp. Jeg hjalp henne helt til jeg fikk det med benet. Jeg kunne for eksempel gå til henne et par ganger i uken.

- Hun lever enda?

- Nei, hun døde for ½ år siden, drøyt 101 år. Etter det med kneet var jeg hos henne et par ganger i måneden. Hun trengte hjelp, men jeg kunne ikke lenger gjøre så mye for henne som før. Det å samle familien her synes jeg er fantastisk hyggelig. Nå skal vi samles hjemme hos meg neste lørdag. En fetter av meg har kommet fra New Zealand med sin kone. En kusine av meg, altså hans søster, og så kommer min bror og svigerinne og min søster og svoger og det er koselig. Jeg synes det har mye å si at man holder kontakten. Når man kommer opp i min alder faller dessverre mange fra.

Hverdagen nå

- Fungerer protesen?

- Jeg fikk besøk fra Ortopediteknikk, Lise, hun vil gi meg en annen hylse som hekter seg mer fast. Ortopedifolkene er veldig snille med å hjelpe meg fremover. Før gikk jeg med 2-3 bomullssokker. De mener ben med "tappen" sitter bedre. Jeg har mistet protesen. Og skoen min falt av mens jeg var i bakken.

- Hvordan taklet du den situasjonen?

- Et engelsk par hjalp meg med å få den på igjen – heldigvis. Det var enorm forskjell for meg den dagen jeg kunne gå ned bakken. Jeg har en niese som er fysioterapeut. Hun sa "Du skal alltids klare å komme ned bakken tante Jetta, men du vil aldri greie å gå den opp igjen." Det tenkte jeg var tull, så det lærte jeg meg fort. Og til nød kan jeg gå den to ganger om dagen når føret tillater det.

- Er det ikke rart at når folk sier. Det kan du aldri gjøre. Da kommer holdningen JEG SKAL VISE DEG JEG!

- Ja, nettopp svarer Anna.

Av Anita Baastad

Bakken opp til Oscarsgt. 90 er lang, tung og bratt. Drosjesjåfører liker bakken særdeles dårlig vinterstid. En satte Anna sogar av nede i bakken en gang. Når føret tillater det fikser hun selv bakken. BRAVO!

Her begynner bakken på hjørnet av Frognerveien og Oscarsgt.

Etter dette intervjuet ble Anna syk og gikk bort 8. april i år.
Vi lyser fred over hennes minne i takknemlighet for alt det positive Anna stod for.

Fortsettelse fra side 11

Dialekten røper at hun egentlig kommer nordfra.
- Vi flyttet fra Vardø i 1968. På utstillinga var dattera Heidi med. Hun er full av lovord om mammaen sin.
- Da ungene våre var små, var Inger alltid barnepike. I dag er ungene 13 og 6 år gamle.
- Jeg husker godt da eldstejenta kom på sykehuset, etter at jeg hadde gjennomført amputasjonen. Det første hun spurte var: ”Kan jeg få se det beinet du ikke har?”, smiler den stolte bestemor.

Humor

- Vi får en litt spesiell humor. Veldig mye blir bagateller i vår verden. Og jeg synes det budskapet som disse bildene signaliserer, korresponderer veldig bra med det synet vi ønsker å kommunisere. At det er håp, og at hverdagen gir uendelig av muligheter også for oss, ler Østfoldingen Kari Jansen.

Thomas Ildstad så det første bildet som ble hengt opp mens han sto på gaten - og han “tente” - kom inn og så og så og så

Wenche Hansson “tente” også øyeblikkelig på bildene

og det samme gjorde Marianne Gustafsson

Sophies Minde

Ortopediteknisk Senter

leverandør av alle typer ortopediske hjelpemidler

Vi står til tjeneste med:

- Arm- og benproteser
- Ortoser (bandasjer)
- Korsetter, Ryggbelter
- Ortopedisk sydd fottøy
- Stort utvalg i spesialfottøy/barnesko i mange modeller
- Innleggssåler og ortopediske fotsenger etter avstøpning
- Oppbygg/forandring av alle typer fottøy

En tradisjonsrik bedrift med ca. 90 medarbeidere

Vi har forankring i universitetsmiljøer der det utføres avansert medisin, hvor våre ortopediingeniører og ortopediteknikere har utviklet høy fagkunnskap og ekspertise for å mestre alle ortopeditekniske oppgaver.

Alle oppgaver, de helt enkle og de av mer avansert karakter, utføres av egne medarbeidere fra måltaking til det ferdige produkt.

Vi har egne avdelinger også ved andre sykehus og institusjoner.

SOPHIES MINDE ORTOPEDITEKNISK SENTER

For ytterligere informasjon vennligst kontakt:

Sophies Minde Ortopediteknisk Senter
Telefon: 22 04 53 60 eller 22 04 53 80
Adresse: Trondheimsveien 132, 0570 Oslo (Carl Berners plass)

Endringer i FOLKETRYGDEN

Trygdebil- økt gjenanskaffelsestid

· Gjenanskaffelsestiden for biler er økt fra 9 til 10 år.

Nytt om egenandeler

· Utgiftstaket for å få frikort er senket fra kr. 1450.- til kr. 1350.-.
· Fra 1. oktober 2002 innføres det fritak for egenandeler for uføre og personer over 67 år når det gjelder medisiner og sykepleieartikler på blå resept.
· Egenandelen for legehjelp, psykologhjelp og fysioterapi blir økt med gjennomsnittlig 3,5 prosent fra den 1. juli 2002.
· Egenandel for syketransport er økt fra kr. 85,- pr reise til kr. 90.- pr reise.
· Egenandelen for opptrenings-institusjoner er senket fra kr. 190.- til kr. pr døgn.

Fysikalsk behandling i utlandet

· Ordningen med bidrag til fysikalsk behandling er fra 1. januar 2002 utvidet ved at vilkåret om deltakelse i organisert helsereise er bortfalt.

Utbetaling av småbeløp fra trygdeetaten

· Det er innført en minstegrense for utbetaling av stønader som gis som engangsbeløp. Grensen er satt til kr. 50.-. Hvis en mottar flere småbeløp innenfor en 6 måneders periode, og dette i sum overstiger kr. 50,- kan dette imidlertid samles opp slik at det kan fremmer som ett krav.

Ikke lenger krav om henvisning fra fastlegen for å få time hos spesialist

· Det er ikke lenger krav om at man må ha henvisning fra fastlegen for å få time hos spesialist. Uten henvisning koster imidlertid konsultasjon hos spesialisten kr. 170.- ekstra. Sett i lys av at en vanlig konsultasjon hos fastlegen koster kr. 110.-, betyr dette at en ved direkte timebestilling hos spesialist vil få en ekstrautgift på kr. 60.-.

Frist for fremsetting av krav etter folketrygdloven

· Ifolketrygdloven § 22-13 finner man frister for fremsetting av krav etter loven. Av paragrafen følger det at et krav om en ytelse som utbetales som et engangsbeløp, for eksempel stønad ved helse-tjenester, må settes fram innen 6 måneder etter at kravet tidligst kunne vært satt fram. En ytelse som gis pr dag eller måned, gis for opptil tre måneder før den måneden da kravet ble satt fram, hvis vilkårene for ytelsen var oppfylt i denne perioden. Det gjøres unntak fra denne regelen når det gjelder alderspensjon, barne-pensjon og ménerstatning ved yrkesskade, da disse ytelsene gis for opptil tre år før den måneden da kravet ble satt fram.

Hvis den som har rett til ytelsen åpenbart ikke har vært i stand til å sette fram krav tidligere, kan en ytelse gis for opptil tre år før kravet ble satt fram. Det samme gjelder dersom kravet ikke har blitt fremsatt tidligere fordi trygdens organer har gitt misvisende opplysninger.

Kilde:
Søkelys PÅ HELSE OG SAMFUNN - Nr. 1/2002
Utgis av Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke.

Østfold/Fredrikstad Sykehus

Gangskolen

...er et nytt tilbud til landets hjemmeboende benprotesebrukere

FREDRIKSTAD:
Sjefsfysioterapeut Laila Brøndbo og protesebruker Kjell Jensen er initiativtakerne til Gangskolen på Sykehuset Østfold i Fredrikstad. Dette sa Laila Brøndbo i anledning Gangskolens åpning

"Gangskolen er et tilbud til deg som bruker benprotese, enten du er nybegynner eller har brukt protese lenge. Målet er at vårt tverrfaglige team skal hjelpe deg til en bedre hverdag. Vi har erfart at trening og sosialt samvær med andre i "samme båt" betyr mye for den enkelte."

Hva er gangskole?
Først blir man undersøkt av gangskoleteamet. Det består av sykehusets spesialister i karkirurgi og ortopedi, fysioterapeuter og ortopediingeniør. Sosionom er tilgjengelig.

Etter undersøkelsen deltar man i trening sammen med andre ben-amputerte. Treningen blir lagt til rette for den enkelte.

Tilbudet gjelder:
Hjemmeboende protesebrukere.

Hvordan komme med?
Henvisning fra lege sendes Sykehuset Østfold/Fredrikstad, Fysioterapiavdelingen, Postboks 1027, 1603 Fredrikstad.

Varighet:
Gangskolen holdes en gang pr. uke med to timers varighet. Kurset går over 12 uker. Varigheten kan tilpasses den enkelte.

Koster det noe?
Trygdekontoret betaler for undersøkelsen og treningen, men maten må man selv betale.

Ønsker du å vite mer - ring 69 39 38 70 - Fysioterapiavdelingen.

Protesebruker Kjell Jensen i full sving

Sjefsfysioterapeut Laila Brøndbo

Velkommen til Gangskolen!

ønsker storfornøyde Kjell Jensen på vegne av Sykehuset Østfold/Fredrikstad og seg selv

Kjell Jensen og fysioterapeut Morten Romslo

Atterås Ortopediteknikk as
Ortopediteknisk Institutt

Atterås Ortopediteknikk AS gir honnør til Momentum

- for uttrettelig arbeid
- for bedring av livskvalitet
- for arm- og benampurterte.

Adresse: Fjøsangervn. 215, 5073 Bergen
Tlf.: 55 27 11 00, Faks.: 55 27 10 99, Email: atter@online.no

Nordland Ortopediske Verksted

Vi ønsker alle leserne av Momentum velkommen til vårt nyoppstartede verksted i Bodø!

Her vil du finne ortopediingeniørene Tor Henning Wiik og Kåre Martin Hagen, som vil hjelpe deg og gi deg all den servicen du trenger.

Hilsen oss på NOV - Tor Henning Wiik, Kåre Martin Hagen, Merete Mortensen og Morten Wilmann

Besøksadresse: Gidsken Jakobsens vei 32, 8008 Bodø
Tlf. 75 50 74 20, Fax. 75 50 74 21, post@nov.as, www.nov.as

POLIKLINIKK

Spesialister i Ortopedisk kirurgi tar imot pasienter på instituttet hver uke.

Tilbudet omfatter polikliniske undersøkelser med diagnostisering og nødvendig oppfølging.

Ortopedisk Service

Servicen omfatter vurdering, måltaging, tilpassing og kontroll av ortopediske hjelpemidler som fotsenger, løpsinnlegg, såler, sko, proteser, støtteskinner, korsetter mm.
Timebestilling: Tlf 32 83 04 15

Drammen Ortopediske Institutt a·s
OFF. GODKJENT — MEDLEM AV NOF
Vinjesgt. 10, 3018 Drammen
Tlf: 32 83 04 15 - 32 83 82 35

NORSK TEKNISK ORTOPEDI AS
-spesialister på armproteser

utfordringer er til for å overvinnes!

Besøksadresse: Vikaveien 17 • Postboks 10, 2312 Ottestad
Tlf.: 62 57 44 • Faks: 62 57 44 45 • E-post: nto@ortonor.no • www.ortonor.no

Leserne har ordet

Til MOMENTUM!
Gratulerer med 5 års jubileum.
Er det mulig å bestille et eksemplar av alle utgivelsene?
Dere har gjennom tidene hatt mange gode reportasjer som hadde vært berikende å lese om igjen.

Hilsen Joseph Brunton
(styreleder NOTF)

Til Joseph Brunton!
Mange takk for posetiv respons. I den grad det er flere MOMEMTUM*nytt* på lager vil de ved forespørsel bli tilsendt mot dekning av porto.

Med vennlig hilsen Redaksjonen

Til MOMENTUM!
Jeg ble veldig provosert av innlegget til HOFTEAMPUTERT. Det går ikke an å si sånt til en som skal "starte et nytt liv" på bena. Det er jo, for å sette det litt på spissen, det samme som å si at "Jeg behøver ikke gjøre en god jobb, for protesen skal ikke brukes allikevel». Vedkommende bør kanskje tenke på å finne en annen jobb?

Jeg er selv hofteamputert og kan bekrefte at det går aldeles utmerket å gå og fungere med en hofteprotese. Jeg har brukt slik i over 45 år og jeg har levet et helt normalt liv. Jeg har to barn og under graviditene var det perioder med rullestol og krykker. Men det var jo tidsbegrenset. Jeg føler meg ikke spesielt handikapet. Det er selvfølgelig ting jeg ikke kan gjøre, men det gjelder da sannelig mange andre også med to ben. Det er bare å se seg om. Jeg tror at det som er vanskligst med en hofteprotese er innstillingen. Det er et puslespill å få alt til å stemme. En må bare ikke gi seg før det føles bra. Jeg har f.eks. sett flere som har protesen ut til siden, "som en krykke". Det går ikke. Da sliter man seg ihjel ved å gå. Foten *må* være under en hvis man skal finne balansen. Jeg har f.eks. en kjempefordel fremfor andre når vi står i kø. Jeg "sitter" i protesen og kan stå tre ganger lenger enn andre.

Jeg liker ikke vinter-Norge. Snø er fint å være inne og se ut på. Det har jeg tatt konsekvensen av nå som jeg ikke lenger er i arbeid. Jeg er i Spania. Jeg brukte tre dager på å kjøre hit, og det er alle tiders å ha bilen her. Det er så mye å se. Jeg kommer hjem når det ikke er glatt lenger.

Til slutt vil jeg si at hvis en ikke er fornøyd med verkstedet, så bytt til et annet. Det har vi lov til. Det kan også være lurt å spørre om de har laget slike proteser før. Har de ikke mer erfaring enn den de får på skolen, holder det ikke. En skal ikke være "prøvekanin" når en er nyamputert.

Hilsen Kjellaug Meyer

OCH
OCH ortopedi AS
www.och.no
Oslo 23 28 82 00 | Fredrikstad 69 30 17 70 | Lillehammer 61 24 73 30 | Porsgrunn 35 56 15 50 | Ålesund 70 10 06 70

ORTOPRO
ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDDEL

ORTOPRO AS
Fjøsangerveien 215
5073 Bergen
Telefon: 55 28 90 80
Telefax: 55 28 90 81
Mobil: 971 60 767
E-post: joern@ortopro.no

Genesis II en naturlig måte å gå på!

Beveger du deg i ulent terreng? Gjør du det så er GENESIS II noe for deg. GENESIS II er en mulitfunksjonell fot med tilnærmet samme bevegelsesmuligheter som din opprinnelige fot hadde.

Den unike bueformede foten er energisparende og det resulterer i en fjærlignende reaksjon når tåen forlater underlaget. Frasparket ligner på det din opprinnelige fot hadde. Det som skjer er at den oppsparte energien som skapes når du spaserer blir tilbakeført når foten forlater bakken. Det føles helt naturlig.

Genesis II avanserte multi-axiale ankel gir deg som bruker den en naturlig kontrollert axial rotasjon og defleksjon. Alle disse mulighetene til bevegelse gir en naturlig holdning, gange og mulighet til å drive med alle slags aktiviteter uten å tenke på det ujevne terrenget.

Genesis II blir levert til alle aktivitetsnivå og alle vektklasser.

Tekniske spesifikasjoner

- Høyde 13 cm til pyramidisk topp
- Helhøyder opp til 5,5 cm
- Størrelse 21–26 dame
- Størrelse 21–30 menn
- Leveres i alle aktivitetsnivå
- Brukervekt opp til 115 kg

Støtdemperoversikt

farge	motstand	støtdemper
gul	hard	fremme
grønn	fast	fremme
rød	med. fast	fremme/bak
blå	medium	bak
klar	med. myk	bak
orange	myk	bak
sort	ekstra myk	bak

SANDE & FAR AS, HUSNES

TA KONTAKT FOR Å FÅ TILSENDT GRATIS DEMOVIDEO

Et godt liv forlenger latteren

Meld deg inn i Momentum

Hvem er du? Du er en av oss. Vi er akkurat som alle andre. Vi er unge og gamle, kvinner og menn. Vi er opptatt av hverdagslige sysler, fritidsaktiviteter, jobb, bolig, bil, reiser, kjærester, familie og venner. Det eneste vi egentlig har til felles, er at vi har amputert eller er født uten arm eller bein. Dette bringer oss til gjengjeld tett sammen. Vi har det gøy og du er hjertelig velkommen inn i fellesskapet.

Åpent for alle

Hvis du er i nær familie eller venn til en amputert, kan du ha stor glede av et medlemsskap. Du får se at andre har lagt historien bak seg og du kan bygge opp et sosialt nettverk.

Du som arbeider med rehabilitering kan også ha glede av et medlemsskap. I Momentum møter du et inspirerende interesseforum bestående av helsepersonell, protesebrukere m.v.

Alle ortopediske verksteder, sykehus, opptreningssentre og leverandører er også velkomne som medlemmer for å fremme saker av felles interesse.

Hva kan du bli med på?

Vi ønsker å bidra til livsglede gjennom informasjon, muntrasjon og inspirasjon. Du kan delta på møter og seminarer hvor aktuelle temaer tas opp og hvor vi alle blir kjent med hverandre. Du får medlemsbladet fire ganger i året med siste nytt på protesefronten og reportasjer fra alle arrangementene våre. I tillegg har vi et stort nettverk av protesebrukere som har bearbeidet sin situasjon, og som gjerne stiller opp for andre.

Dette kaller vi likemannsarbeid.

Om Momentum

Vi er en interesseforening for arm- og benprotesebrukere, pårørende og alle som er interessert i rehabilitering. Momentum ble etablert i 1996 og har over 300 medlemmer. Styret består til enhver tid av personer hvor minimum 2/3 selv er protesebrukere.

Foruten likemannsarbeid, ivrer vi for at protesebrukere skal få en best mulig hverdag. Vi arbeider bl.a. for optimal amputasjonskirurgi - og rehabilitering, ortopediteknisk service og smertebehandling. Momentum er tilsluttet FFO.

Innmelding

Fyll ut og send inn. Porto er betalt!
Eller meld deg inn på www.momentum.nu
Du kan også benytte faks nr 22 44 33 19.

Kan sendes ufrankert i Norge. Momentum betaler portoen.

Ja! Jeg/vi ønsker å bli medlem i Momentum!

Kryss av:
☐ Hovedmedlem, kr 200
☐ Støttemedlem, kr 100
☐ Bedriftsmedlem, kr 500

Prisene gjelder for år 2002.

Navn .....

Adresse .....

Postnr./Sted .....

Telefon .....

Se www.momentum.nu hvis du ønsker mer informasjon før du melder deg inn, eller kontakt Anita Baastad på tlf. 67 14 79 42 eller Nils-Odd Tønnevold på tlf. 22 44 87 97.

SVARSENDING
Avtale nr 140116/21

Momentum
Skøyen Bedriftssenter
0212 Oslo

BUSKERUD TEKNISK
ORTOPEDI AS

Vennlighet
Innsikt
Erfaring

Vinkelveien 2 • Postboks 3568, 3007 Drammen
Telefon 32 80 93 93 • Fax 32 80 93 94

Vi spesialtilpasser:
- *Proteser*
- *Ortoser*
- *Korsetter*
- *Fotsenger*
- *Ortopediske sko*
- *Såler*
- *Løpsinnlegg*

På samme adresse finner du Ortopediklinikken AS med spesialister i generell og ortopedisk kirurgi

NORD-NORGES ORTOPEDISKE VERKSTED AS

Individuelt tilpassede hjelpemidler:

- proteser
- ortoser
- korsetter
- sko
- såler

(NNOV), mellomveien 23, 9007 Tromsø, Tel 776 00 810, Faks 776 00 830

TOV

Ditt behov - vår utfordring

Poliklinikk med ortopediske legespesialister

Les mer om vår virksomhet på
www.tov.no

SERVICE MED ORTOPEDISKE OG TEKNISKE HJELPEMIDLER

Produkter
- Ben- og armproteser
- Ben- og armortoser; støtteskinner
- Korsetter
- Ortopediske spesialsko
- Innleggsåler og fotsenger
- Varmehjelpemidler for kuldeintoleranse
- Kompresjonshjelpemidler for brannskadet hud
- Sitteskall

Tjenester
- Vurdering av behov
- Måltaking og avstøpning
- Produksjon
- Trening og opplæring
- Justeringer og reparasjoner
- Etterkontroll og oppfølging
- Forskning og utvikling

Trøndelag Ortopediske Verksted - St. Olavs Hospital - Olav Kyrres gate 17, 7006 Trondheim - Telefon: 73868832 - Telefax: 73530501 - E-mail: post@tov.no

ENGLISH SUMMARY

Chairman's Opinion.
After the photo exhibition "Joy of Life" was shown in Oslo, it has been to Trondheim, Fredrikstad, Lillehammer and Hamar with very good attendance and press coverage in newspapers and TV everywhere. The exhibition reminds us how important it is to laugh in spite of adversity, look at the bright side and enjoy life. Alongside this issue of Momentumnytt you will find our new information brochure. It has "A good life extends the laughter" written on the front page quite apart from featuring two cheery pictures of lovely Kristin Lesser who as you can see enjoys life to the full despite her amputation. Incidentally, Kristin got married last year to an Englishman of all things and has just given birth to wonderful son. We congratulate!
T**he Christmas Get-together** took place 11 December with 62 members and professionals participating. Nils-Odd Tønnevold (NT) told how the photo exhibition "Joy of Life"", which was opened by HRH Princess Märtha Louise, had been positively received, not only by amputees and health professionals but by the public at large. Antiquated prostheses collected by Frank Pedersen, Sophie's Minde LFC were put on display. Håkon Jensen told the history of this institution. Following refreshments and a raffle, NT rounded off the evening by expressing thanks to everyone who had contributed to the event, in particular Össur Nordic, for sponsoring food and drinks.
"Joy of Life" in Trondheim. Guest speaker, Rosenborg Football Club´s coach Mr. Ola Bye Rise, commented first of all on the difference between addressing well paid soccer players and amputees stressing that quality of life depends on your attitude more than anything else. NT in his speech linked the theme of the exhibition to Momentums image. Momentums work was praised by Svein Sivertsen from Trøndelag LFC, the organiser of the event.
Buskerud Teknisk Ortopedi AS (BTO) runs an LFC in Drammen, about 45 mins south of Oslo. BTO, established in 1990, serves institutions like Kongsberg and Ringerike hospitals and numerous individuals in and around the Buskerud County. BTO's aim is to improve the lives of people with permanent injuries. To make this come true more prosthetists are needed. Entering the BTO LFC you will be struck by the warm and friendly atmosphere, art and thought provoking statements on the walls. "Every now and then I meet people who scare me by the very fact that their life have been completely according to plan" says one of the statements hanging on the wall.
More praise to "Joy of Life". When opening the exhibition "Joy of Life" in Fredrikstad the Lord Mayor Mr Ole Haabet said in his opening speech: "In spite of the joy these pictures radiate, it can not have been easy to cope with the loss of limbs. But the pictures show it is possible to go through grief and that life has value in spite of loss."
Revolution for arm amputees. Prosthetist Mr. Tomm Kristensen has come up with a concept that is nothing short of a sensation. By a surgical procedure a titanium implant is cemented to the end of the bone of the remnant arm. A CT scan helps the surgeon to decide on the optimal size and shape of the implant. This will produce a stump with a clearly defined shape which allows a much better stump-prosthesis interface. Rotation is reduced; mobility and the use of the prosthesis are improved. The user no longer requires the shoulder harness. As with all surgery there is a risk of infection and that the implant might get loose after some time. However, Professor Pål Benum at St Olavs Hospital in Trondheim, maintains the risk is very small indeed. "We have considerable experience with hip joint implants and the strain on these are large as compared to an arm implant." Svein Kvanvik from Cypromed AS says the procedure has been patented. A similar procedure for leg amputees is being developed and could be ready by Easter 2003. Mr Alf Verpe, an upper arm amputee, had such an implant operated in 6 months ago and he is very pleased with the greater control he has gained over his prosthesis and is delighted about having got rid of the old shoulder harness.
Meet Anna Moltke Hansen - she is not any 84 years old. Following a BK amputation a couple of years ago she has shown admirable will to live and ability to change. She is a great inspiration to other people in similar circumstances, walking and laughing as she is.
News from **the National Insurance Scheme.** Among the news: it is not necessary to be referred to a specialist by a general practitioner. The patient's share of the medical expenses per year has been reduced to NOK 150.
Walking School at the Hospital Østfold/Fredrikstad. The Walking School is an out patient offer to users of leg prosthesis living at home. An interdisciplinary team will help users achieve a better everyday life. Training and spending time with people in the same situation, can make a difference. The team is made up of specialists from the hospital on orthopaedics and blood vessel surgery, physiotherapists and orthopaedic engineers. The training, which takes place once a week for two hours for 12 consecutive weeks, is adjusted to fit the individual.
Readers Views. Mrs Kjellaug Meyer explains how she was greatly provoked by a previous letter to the editor giving his account of being a hip amputee and being told by his prosthetist that a hip prosthesis was of no use. Mrs Meyer's experience is directly opposite – she has successfully used a hip prosthesis for 45 years and doesn't feel handicapped at all. She points, however, that it is critical to get the hip prosthesis correctly adjusted and aligned. This requires a very good prosthetist. She urges amputees who are not satisfied with their prosthetist or LFC to change to another one and before choosing one asking other amputees for recommendations and asking prosthetists what experience they have of making hip prosthesis not to end up as a guinea pig.

Advarsel!

Sterkt vanedannende

Flex-Foot fremkaller øyeblikkelig en følelse som nærmest kan sammenlignes med "kjærlighet ved første blikk". Forelskelsen pleier å stabilisere seg etter hvert, men kjærlighetsforholdet varer som regel livet ut

FLEX FOOT®

En gang Flex-Foot - alltid Flex-Foot!

Alle protesebrukere, uansett alder og aktivitetsnivå, har nytte av Flex-føttenes unike funksjon. Vari-Flex er et utmerket alternativ for de aller fleste protesebrukere.

Kontakt din ortopediingeniør eller Terje Eintveit, Össur Nordic, tlf. 2261 5770, mob.tlf. 9136 4282, e-post teintveit@ossur.com.

Össur Nordic
Box 67
SE-751 03 UPPSALA
tlf. +46 771 55 60 70
fax. +46 18 18 22 18
info@ossur.com
www.ossur.com

Life Without Limitations

ÖSSUR®